

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

6. Quartus fons Inuentionis, Hieroglyphica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

Solit. Exi- est, formis dignitatem habens: Granum nē sa-
te & dico- craria Philosphia, unde antiquitatem traxit, de-
seriō pex- paucum, ex quo grās: est pulchritudine: Ve-
Maior. vii. tera enim ratiō nō nō vobis intelligantur veri-
tatis linguae cupidines erant.

Quonobrem in hoc genere scribendi elab-
oratū olim viri graues Chrysippus, Clean-
thus, Theætetus, Aristides, Aristophanes,
Aeschylus, Milo, Aristarchus, &c. inter quos
celebres qui nunc extant opera, & labore
Andreas Scotti, ex nostra societate viri erudi-
tissimi Zenobius, Diogenianus, & Suidas, ē
quibus Erasmus omnia, que ad Paræmias
Græcas attinent, decerpit.

Quid in yī
obseruan-
sum.

Erit in his adagijs obseruandum ne crebra
& obfcura admiscetur orationi, quod pue-
rile est, & viriosum, sed vbi res feret commo-
dē, quasi gemmule, purpure, inserantur: ma-
ximevero in epistolari stylo, qui paræmia-
rum amoenitatem cultius entelcit.

In orationibus, ad eruditionem potius va-
lent, quam ad stylum, & præterit, si in res
subiectas, miri quadam urbanitate confer-
atur, tum etiam insigni aliqua interpretatio-
ne colluscent.

Quartus fons inventionis, Hieroglyphica.

CAPVT. VI.

Vereres illi, qui eranam Philosophiam
symbolis, enigmatumque velis adum-
brabant, ne in plebeciorum hominum sensus
intelligerentiamque permanaret, hieroglyphica,
sacra quedam monumenta, non literis voca-
bula, sed sculptis rerum animaliumque signis
significativa adinuererunt, quo artificio
celebres in primis fuisse narranteur. Ae-
gyptij, de quibus ita Hermotimus Luciani,
mot. p. 118. οὐ γράμματα γράφουσι ἐν
τοῖς λόγοις, Μάταια σημεῖα, ή χαρακτῆρες,
εἰστολλαί Αἰγυπτίοις γράφοντες, ἀντὶ γραμ-
μάτων κυριοτέλεις λεπτέραις, ή τοις το-
χοφάλαις ανθεῖται. Quid si neque literas in
sortibus describamus, sed characteres, & si-
gna, qualia multa pro literis Aegyptiū pin-
gere solet, canino, & leonino capite homi-
nes: Quod & septentrionalibus populis in
yis fuisse testatur. Olaus Magnus. Nonnulli
(inquit) pro priuatis cōpitis instar Aegypti-
oru, varijs animaliū figuris pro literis vobā-
tur. Quibus cū dicta sapientum præclarā, &
strenua exp̄imuntur, eueneat, ut in animis

Olausma-
gnus l. i. e.
23.

instillentur iucundiss, quod submoto quasi
obscuritatis velo, repete lux emicat videa-
tur. Vide, & in sacris literis multa tridatur
in parabolis cuius rei disertam rationē red-
dit Origenes. Sicut in non si nisi diebus,
verbū Dei ex Maria carne vestitū processit
in hūc mundū, & aliud quidē erit quod vi-
debatur in eo; aliud, quod intelligebatur.
Carnis nāque aspectus in eo patet omnibus,
paucis verò & electis dabatur veritatis
agutio.

Ita, & cum per Prophetas, vel legis latores
verbū Dei profertur ad homines, non ab-
que cōpetentibus profertur indumentis. Nā,
sicut ibi carnis, ita hic litera velamine regi-
tur, vt litera quidē aspiciatur, tanquā caro,
latens verò intrinsecus sensus tanquā diui-
nitas sentiatur. Accedit, quod ait D. Augustinus: *Quemadmodum multa per virtutē, aut*
*succina pellucēt iucūdūs: ita magis delectat*¹¹
veritas per imagines, & symbola collucens.
Si dicas Concordia res crescunt, discordia
dilabuntur, pugnūs incitat. At si addas hoc,
veteres illos excellentis ingenii viros, in ar-
cantis philosophia mysterijs subtiliter ex-
pressisse, primum quidē per formicam, que
imposito caduceo in elephantū ex crescēt, &
ex altera verò parte per elephantum gladio
superposito in formicam desinentem: nescio
quomodo & inuentionis subtilitas, & imagi-
nis expressio, sensus tūllia suauis, & dum
placet, persuader efficiacius.

Habent igitur amēnam eruditionem hic-
roglyphica, & symbola, modō prudenter, & phicorū
parē, vt cætera, adhibeatur: que enim per se para-
dise admirabilitatem obinēt, si crebrūs infici-
antur orationi, sicut cōmunita, & fastidiosos mēnūtū.
sensus ipsa pulchritudinis satietate obrūnat.
De ijs autem extat Horī Niliaci libellus, na-
per amēnotis, & commentarijs illūstretus.
Hic aucto Pierio ansam dedit ad hierogly-
phicorū libros concinnandos, eruditos illos
quidē, si modō maior esset sides penes mul-
ta, que sine authoribus afferuntur, in magna
Aegyptiarum rerum, atque historiarum (vt
necessario contingere oportuit) penuria. Qui
Pierium fecutus Brixianus, ingens symbolo-
rum volumen congesit, omnia bona ma-
lae commixt, si delectus ad-
hibeatur, aucto aliqui
non inutilis fu-
rurus.

Quin-